

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/M.H.A.-01/2 (Devralma)
Karar Sayısı : 01-12/112-27
Karar Tarihi : 13.3.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan Üyeler : Prof. Dr. M.Tamer MÜFTÜOĞLU
: Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM,
A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR,
Murat GENCER

B- RAPORTÖR : M.Haluk ARI

C-BİLDİRİMDE BULUNAN: - General Electric Company
- Honeywell International Inc.
temsilcisi Av. Bahar Demirel
Güllü Sk. No:1 80630 3. Levent/İSTANBUL

D- TARAFLAR : - General Electric Company
3135 Easton Turnpike Fairfield Connecticut 06431, ABD

- Honeywell International Inc.
101 Columbia Road P.O. Bon 4000 Morristown NJ.
07962-2497, ABD

E- DOSYA KONUSU: General Electric Company (General Electric)'nin Honeywell International Inc. (Honeywell)'i devralması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 9.2.2001 tarih, 675 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 23.2.2001 tarih, D4/1/M.H.A.-01/2 sayılı Birleşme (Devralma) Ön İnceleme Raporu 12.3.2001 tarih, REK.0.08.00.00/14 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-12 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: Raportörlerce, ABD'de yerleşik General Electric'in yine ABD'de yerleşik Honeywell'i devralma işleminin pazarın genel yapısında bir değişiklik yaratmayacağı ve rekabeti önemli ölçüde sınırlandırmayacağı, bu nedenle söz konusu işleme izin verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: İlgili ürün pazarı; nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından tüketici gözünde aynı olan ürünler ve bunlarla yüksek ikame edilebilirliğe sahip diğer mallardan oluşan pazardır. Devralma işleminin tarafları çok geniş ürün yelpazesine sahip teşebbüslerdir. Tarafların faaliyette buldukları her bir sektör de bir çok alt bölüme ayrılabilir. General Electric ve Honeywell'in faaliyette bulunduğu sektörlerden dünya genelinde 4 tanesinde, uçak motorları, güç sistemleri, sınıai sistemler ve plastik sektörlerinde aynı ilgili pazarda faaliyet gösterme potansiyeli bulunmaktadır. Türkiye açısından bakıldığında ise tarafların değinilen iş kollarında faaliyetleri bulunmakla birlikte, söz konusu sanayilerin değişik bölümlerinde faaliyette bulunmaktadır ve bu açıdan aynı pazarda kabul edilmemektedirler.

Tarafların Türkiye'deki faaliyetlerinin çıktığı tek alan uçak motorları aksesuar ve kontrollerinin tamir ve bakımı pazarıdır. Ayrıca, tarafların faaliyetlerinin çok farklı alanlarda olmasının bir sonucu olarak, inceleme konusu devralma işleminde devralınan taraf olan Honeywell'in faaliyetlerinin de ayrı ayrı ilgili pazar olarak alınması gerekmektedir. Buna göre ilgili ürün pazarı, uçak motorları aksesuar ve kontrollerinin tamir ve bakımı pazarı, dağıtılmış kontrol sistemleri, HVAC kontrolleri, fren ürünleri, turbo şarjörleri, yan güç birimleri tamir ve bakımı pazarları olarak belirlenmiştir.

Coğrafi Pazar: İlgili coğrafi pazar; homojen rekabet koşullarının varlığı ile açıklanabilir. Kanun'un 2. maddesi "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" ifadesine yer vererek, ilgili coğrafi pazar için olabilecek en geniş çerçeveyi tanımlamıştır. 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde de coğrafi pazar, "teşebbüslerin, mal ve hizmetlerin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgelerdir." şeklinde tanımlanmaktadır. İlgili ürünler açısından bakıldığında, devralma işlemi sonucunda etkilenecek coğrafi pazarın bütün ülkeyi kapsadığı sonucuna ulaşılmaktadır. Bu nedenle, ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Başvuru konusu işlem her ikisi de geniş bir ürün yelpazesinde faaliyet gösteren Amerikan şirketlerinden General Electric'in Honeywell'i devralmasına ilişkindir. Her iki şirketin de Türkiye'de üretim merkezine sahip olmamasına rağmen Türkiye'ye yaptıkları satışlardan dolayı, Rekabet Kurumu'na başvuru yapılmıştır.

Devir sözleşmesine göre, devralma işlemi sonucunda, Honeywell şirketi General Electric şirketinin tüm hisselerine sahip olduğu bir bağlı kuruluşu haline gelecektir.

Birleşme ve devralmaların Rekabet Kurulu'na bildirilmesi usul ve esaslarının ilan edildiği 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi birleşme ve devralma sayılan halleri sıralamıştır. Buna göre "Bağımsız iki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi" ve "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığının yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" fıkraları gözönüne alındığında bildirim konu işlemin bir "devralma" işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde, "Ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." denilerek, birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir. Devralma işleminin taraflarının bu eşikler karşısındaki durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	General Electric	Honeywell
Türkiye Cirosu (1000 TL)
Toplam Ciro (1000 TL)
İlgili Ürün Pazar Payı		
HVAC Kontrolleri
Dağıtılmış Kontrol Sistemleri
Fren Ürünleri
Turbo Şarjörleri
Yan Güç Birimleri Tamir ve Bakımı

Yukarıda yer verilen bilgiler de dikkate alındığında, incelemeye konu olan devralma işleminin, ilgili ürün pazarı dikkate alındığında sadece pazar payı eşiğini, toplam satışlar gözönüne alındığında da her iki eşiği birden aştığı görülmektedir. Bu nedenle, devralma işleminin gerçekleştirilmesi için Kurul'dan izin alınmasının zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

Kanun'un 7. maddesinde hukuka aykırı bulunarak yasaklanan, " Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları ... devralması"dır.

Devralma işleminin tarafları aynı üretim seviyesinde faaliyet göstermektedirler. Dolayısıyla yatay bir birleşme söz konusudur. Ancak yukarıda da ifade edilmiş olduğu gibi taraflar geniş çaplı sanayilerin değişik bölümlerinde faaliyet gösterdikleri için pazarda mevcut olan yapı değişmeyecektir. Türkiye pazarında tarafların faaliyetleri birbirinden çok farklı alanlardadır. Dolayısıyla devralma işlemi sonucunda hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi söz konusu değildir.

Esasen tarafların faaliyetlerinin akiştiğı tek alan motor aksesuar ve kontrollerinin tamir ve bakımıdır. General Electric'in bu alandaki cirosu TL ve pazar payı %.... iken, Honeywell'in bu alandaki cirosu TL ve pazar payı %....'dur. Sonuç olarak devralma işlemi neticesinde etkilenecek olan tek pazarda tarafların ciro ve pazar payları eşiklerin çok altında kalmaktadır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler işığında, ABD'de yerleşik General Electric Company'nin yine ABD'de yerleşik Honeywell International Inc. şirketini devralmasına ilişkin bildirim değerlendirilmesi sonucunda; söz konusu işlemin, 4054 sayılı Kanunun 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma olduğuna, ancak, bu devralma sonucunda, aynı Kanun maddesi hükmünde belirtilen bir hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmadığına, bu nedenle de bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİğİ ile karar verilmiştir.